

Motion till riksdagen 2023/24:606

av Sten Bergheden (M)

Avskaffande av flygskatten för ökad sysselsättning och företagande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa flygskatten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Flygets roll i vårt samhälle är underskattad. Inte minst är det av vikt i Sverige, ett land med långa avstånd och utspridd befolkningsstruktur. I många europeiska grannländer görs exempelvis merparten av inrikesresorna med tåg, bil eller buss – helt enkelt för att avstånden är kortare. I Sverige, och i ännu högre grad Norge, är geografien och befolkningens spridning annorlunda.

För att företag och människor ska kunna verka och leva i hela landet är flyget en viktig del av transportsystemet. Det handlar om att kunna träffa kunder, få fram innovativa produkter och tjänster samt utveckla företagande och sysselsättning. För den enskilde individen är det av vikt för det sociala umgänget att kunna besöka och umgås med vänner och familj som bor i andra delar av landet. Dessutom är den svenska turistnäringen mycket beroende av att människor på ett snabbt och smidigt sätt kan resa inom landet samt komma hit utifrån.

Alla transportslag har en direkt eller indirekt påverkan på vår miljö och våra utsläpp. Flygets ingrepp i natur och miljö är ofta betydligt mindre än motsvarande för järnväg och väg. Inom alla transportslag arbetas det aktivt för att få ner utsläppen och för att transporter ska ske så effektivt som möjligt, i fråga om både varor och personer.

Flygets utsläpp har minskat betänkligt de senaste decennierna per såväl transporterat gods som passagerare. Idag står det svenska inrikesflyget för cirka 1 procent av landets utsläpp, medan resterande transportsektor står för omkring en tredjedel av Sveriges utsläpp. Men det ska också kommas ihåg att merparten av utsläppen från flyget härrör från långa resor ut i Europa eller världen, med andra ord resor som svårligen kan göras

med annat än flyg. Det kan självfallet göras mer, genom att man exempelvis stimulerar innovationer, forskning och smarta lösningar. Men en flygskatt riskerar att stoppa eller försena sådana tekniska lösningar.

Men att som den socialdemokratiska regeringen gjorde införa en flygskatt var helt fel väg att gå, det är ett sätt att försöka bromsa resande och möten samt utvecklingen inom ett specifikt transportslag. Flygskatten tar heller inte sikte på utsläpp utan appliceras likadant oavsett flygplansmodell och utan att beakta den faktiska distans som tillryggaläggs på varje resa.

Flygskatten är inte ett bra verktyg om man verkligen vill minska på utsläppen. När den lanserades framkom att dess potentiella utsläppsminskning var 0,2 procent av landets totala utsläpp. I kalkylen måste också betänkas att en flygskatt kan leda till att människor istället väljer bilen av kostnadsskäl eller om färre avgångar blir verklighet, vilket skulle medföra ökade utsläpp.

Dessutom avstyrktes förslaget på flygskatt av 4 av 5 remissinstanser, inte minst då flygskatten kan få negativa konsekvenser för sysselsättning och företagande. Luftfarten bedöms bidra till omkring 200 000 jobb i Sverige, både direkt och indirekt inom exempelvis besöksnäringen, och uppemot 10 000 arbetstillfällen kan förloras som en konsekvens av flygskatten. Det är helt enkelt en dyr politik att fortsätta med en ineffektiv flygskatt. I flera europeiska länder har flygskatt införts och sedan avskaffats, främst på grund av de negativa effekterna på samhällsekonomin.

Flygskatten är ett ineffektivt verktyg för att få ner utsläppen. Den skadar sysselsättning, tillgänglighet och företagande i Sverige och bidrar inte till att stimulera framväxten av framtidens flyg. Det är insiktslöst att tro att en flygskatt löser något alls. Istället behövs innovationer, modern teknik och nya lösningar som kan bidra till framtidens flyg, för det står helt klart att flyget har en viktig plats i vår transportsektor både idag och imorgon. Därför bör det övervägas att avskaffa flygskatten, och detta ges regeringen tillkänna.

Sten Bergheden (M)